

وقتی قرار است درباره گذشت یک سال و اتفاقات رخ داده در آن صحبت کنیم، نباید فقط ۱۲ ماه یا ۳۶۵ روز مورد توجه قرار دهیم. همان طور که در دنیای امروز تقریباً دیگر هیچ مرزی وجود نداشته و مفهوم دهکده جهانی به واقعیت پیوسته است، باید گفت که دقیقاً چنین تفسیری در مورد زمان نیز صادق است. یعنی اگر بخواهیم وقایع یک سال را مورد بررسی قرار دهیم نباید از درست از ابتدای سال آغاز کرده و فکر کنیم که اتفاقات قبل تر هیچ تاثیری روی سال مورد بررسی نداشته‌اند. شاید هم به همین دلیل باشد که اگر این روزها با صنعتگران عرصه کفش صحبت کنید آن‌ها بسیاری از تحولات این صنعت در داخل و خارج از ایران را متأثر از بحران مالی شروع شده از اواخر سال گذشته بدانند. شاید اگر بخواهیم به مهمترین رخداد صنعت کفش کشور در سالی که گذشت اشاره کنیم، باید تاثیرات منفی ناشی از بحران مالی جهانی و رکود حاکم بر بازار داخلی اشاره کنیم. وضعیتی که بسیاری از صنایع ایران را در سال ۱۳۸۸ آزار داد که صنعتگران کفش نیز از این قاعده مستثنا نبودند.

نکته با اهمیت در این بین این است که صنعت کفش با توجه به درصد بالای اشتغالزایی که در کشور دارد بیشتر از بابت رکود، بحران مالی و در ادامه کمبود نقدینگی آسیب دید و در این بین تعدادی از واحدهای تولیدی این عرصه نیز در سراسر کشور به مرز تعطیلی کشیده شدند که شاید این اتفاق بدترین و ناگوارترین خبر برای صنعت کفش کشور در سال ۱۳۸۸ بود.

از سوی دیگر صنعت کفش ایران در سال ۱۳۸۸ همچون دیگر بخش‌های صنعتی و تولیدی کشور با دو رویداد بسیار مهم سیاسی و اقتصادی مواجه شد. ابتدا در خرداد ماه نهمین انتخابات ریاست جمهوری برگزار شد که به تبع بدنه اقتصادی کشور نیز از این رویداد تاثیر پذیرفت. در ادامه سال نیز بحث بسیار مهم اجرای لایحه هدفمند شدن یارانه‌ها با جدیت بیشتری از سوی مجلس و دولت پیگیری شد تا مشخص شود که این بار عزم جدی برای اجرای جراحی بزرگ اقتصادی کشور وجود دارد.

صنعت کفش
در سال ۱۳۸۸

از
دانشگاهی شدن
صنعت کفش

تا
در دسر سازی
افزایش قیمت
مواد اولیه!

محمد جواد به آبادی

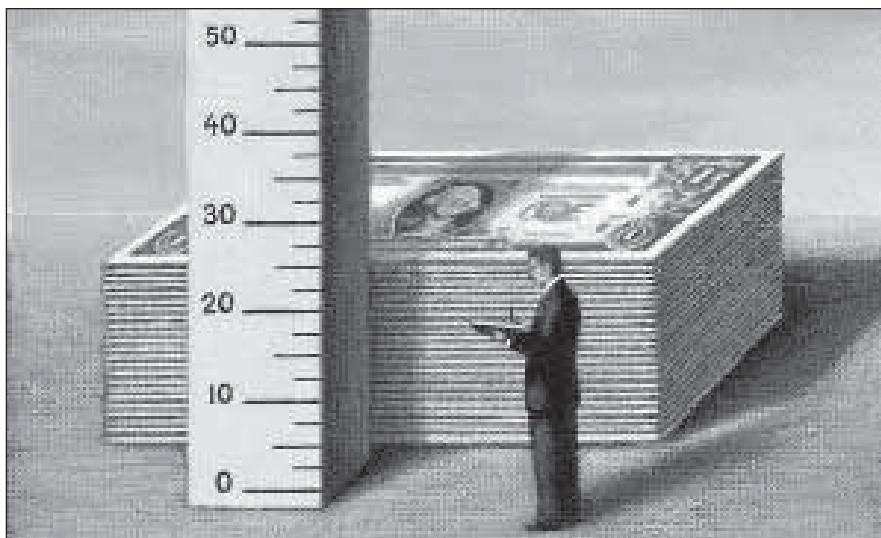
هر سازمانی که
با پرکارها و کم کارها یک جور رفتار کند
دیر یا زود لانه کم کارها می‌شود.

بی‌شک جدی شدن اجرای لایحه هدفمند شدن یارانه‌ها را می‌توان مهمترین رخداد نه تنها صنعت کفش بلکه کل صنایع کشور در سال ۱۳۸۸ دانست. اجرای این لایحه بخش صنعت و تولید کشور و به تبع صنعت کشور را از جنبه‌های مختلف تحت تاثیر قرار می‌دهد که شاید در صنعت کفش نیز همچون صنایع دیگر مهمترین بخش اجرای لایحه یادشده مربوط به آزادسازی قیمت حامل‌های انرژی باشد. اگرچه صنعت کفش همچون صنایع فولادسازی و آلومینیوم انرژی‌بر نبوده؛ اما باید پذیرفت که تبعات غیرمستقیم اجرای لایحه هدفمند شدن یارانه‌ها بی‌شک موجی از تغییر را در صنعت کفش کشور به همراه خواهد داشت. موجی که باید دید باعث تعطیلی چند درصد از واحدهای تولید کفش در کشور خواهد شد؟

این در شرایطی است که هنوز بسیاری از واحدهای تولید کفش در کشور به صورت کاملاً سنتی فعالیت کرده و از فن‌آوری و طراحی روز نیز بی‌بهره هستند. به نظر می‌رسد می‌توان در این حالت نتیجه گرفت که با اجرای لایحه هدفمند شدن یارانه‌ها قدرت رقابت‌پذیری تولیدکنندگان داخلی کفش در مقابل رقبای زیرک خارجی بیش از پیش کاهش خواهد یافت.

اما در سالی که گذشت بازار کفش کشور باز هم شاهد هجوم گسترده کفش‌های چینی بود. کفش‌هایی که عمدتاً به صورت قاچاق وارد کشور می‌شوند. قاچاق گسترده کفش‌های چینی به کشور البته موضوع تازه‌ای محسوب نمی‌شود و این وضعیت باعث شده که بسیاری از تولیدکنندگان طی سال‌های اخیر سود واردات را بیشتر از تولید دیده و عملاً حتی به سمت واردات کفش‌های چینی نیز گام برداشته‌اند. در آخرین اظهار نظر درباره زیان قاچاق کفش‌های چینی به بازار داخلی نیز یکی از فعالان صنعت کفش اصفهان اعلام کرد که بازار این شهر تاریخی ایران عملاً در قبضه کفش‌های چینی قرار گرفته است.

در این بین حتی رییس انجمن صنعت کفش تبریز اقدام به ارایه آمار جالبی در مورد تشدید قاچاق کفش به کشور کرد و گفت که روزانه فقط در یکی از پاساژهای شهر تبریز چندین هزار جفت کفش قاچاق به فروش می‌رسد و در همین حال چند فروشنده بزرگ تولیدات داخل نیز به فروش محصولات قاچاق چینی رو آورده‌اند.

البته باید به این نکته نیز تاکید کرد که چین همچنان در قاچاق کفش به ایران رتبه نخست را به صورت مطلق در اختیار داشته و کفش‌های ترک به هیچ وجه نمی‌توانند تا سال‌ها این رتبه را از چینی‌ها بگیرند. به نظر می‌رسد تولیدکنندگان داخلی کفش طی چند سال اخیر دیگر تقریباً فهمیده‌اند که خبری از مبارزه با قاچاق کفش‌های چینی به کشور نیست و در این بین آن‌ها باید دو دستی کلاه خود را بچسبند تا بتوانند در بازار داخلی و در رقابت کاملاً ناعادلانه گلیم خود را از آب بکشند.

اما در سال ۱۳۸۸ اتفاقات دیگری نیز در صنعت کفش کشور رخ داد که مختص فعالان این عرصه بود. اتفاقاتی که بعضی از آنها باعث خوشحالی کفشی‌ها شد و برخی هم البته موجب ناراحتی. برگزاری دو نمایشگاه بزرگ کفش تبریز و مشهد باعث شد تا یک بار دیگر فعالان صنعت کفش از سراسر کشور دور هم جمع شده و چند روزی را به عرضه توانمندی‌های خود در دو شهر مشهور به قطب‌های صنعت کفش کشور بپردازند. هر دو نمایشگاه هم با استقبال مناسب بازدیدکنندگان مواجه شدند. نمایشگاه تبریز در روزهای ۲۳ تا ۲۶ تیر ماه سال جاری با حضور ۱۱۰ غرفه داخلی و ۹۵ غرفه خارجی برگزار شد. از سوی دیگر دومین دوره نمایشگاه کفش مشهد نیز امسال از ۳۰ اردیبهشت تا دو خرداد با حضور ۷۰ شرکتی در فضایی به مساحت حدود سه هزار متر مربع برگزار شد.

در کنار برگزاری موفق دو نمایشگاه بزرگ کفش در شهرهای مشهد و تبریز همایش‌ها و کنفرانس‌های مختلفی نیز با حضور فعالان صنعت کفش کشور بزرگ شد. همایش‌هایی که در آنها از آرایه آمار و ارقام در مورد وضعیت کنونی صنعت کفش کشور سخن به میان آمد و در عین حال خبر خوشی به نام تشکیل خوشه

کفش تبریز نیز اعلام شد. خوشه کفش تبریز هم اکنون دارای بیش از دو هزار واحد کوچک و متوسط فعال در صنایع مرتبط با کفش بوده و حتی برخی از واحدهای آن نیز برای مشارکت با شرکت‌های صنعتی ترکیه اقدام کرده‌اند.

در زمینه آرایه آمار و ارقام نیز گلناز نصرالهی - مدیرکل صنایع نساجی و پوشاک وزارت صنایع و معادن - گفت: تعداد واحدهای تولیدکننده انواع کفش‌های چرمی، ورزشی و پلاستیکی در مجموع ۴۹۴ واحد و ظرفیت اسمی این واحدها نیز مجموعاً ۵,۲۶۲ میلیون زوج کفش است که البته کارگاه‌های تولیدکننده انواع کفش‌های دست‌دوز و یا به عبارت دیگر واحدهای صنفی که حدود هشت هزار واحد تخمین زده شده‌اند مشمول این آمار نیستند.

این مدیرکل وزارت صنایع و معادن میزان نیاز و مصرف سرانه کفش در ایران را ۱۷۵ میلیون زوج در سال ارزیابی کرد و گفت: با توجه به تولید ۱۹,۵ میلیارد زوج پای پوش در جهان در سال ۲۰۰۵ و جمعیت حدود ۶,۴۷ میلیارد نفر متوسط مصرف سرانه در دنیا برای هر نفر ۳ زوج است که اگر به طور متوسط سرانه مصرف پای پوش در ایران را ۲,۵ زوج در سال در نظر بگیریم با توجه به جمعیت نزدیک به ۷۰ میلیون نفر ۱۷۵ میلیون زوج نیاز جامعه ایران به کفش در سال است.

گلناز نصرالهی همچنین سهم تولید پای پوش ایران در جهان را حدود یک درصد عنوان کرد و افزود: اگر صرفاً سهم تولید ایران بر اساس تولیدات صنعتی را در نظر بگیریم، ۰,۶۶ درصد و چنانچه کل تولید پای پوش کشور را در نظر گرفته شود، سهم ایران حدود یک درصد تولید جهان در زمینه پای پوش است.

بیش‌تر مدیران بی‌وقفه کار می‌کنند و قلب و ذهن خود را وقف کار می‌کنند نه به خاطر آن که برای این کار مشوقی به آنها پرداخت می‌شود؛ بلکه از آن روی که به کار خود عشق می‌ورزند.

امسال همچنین جامعه صنعت کفش بر حجم جلسات کاری خود با مسوولان دولتی مختلف به ویژه وزارت صنایع و معادن و شرکت پتروشیمی افزود. جلساتی که بیشتر با محوریت ارائه راهکار برای حل مشکلات صنعتگران کفش کشور مانند قاچاق و قانون مالیات بر ارزش افزوده برگزار شد و در این بین شاید بتوان چند جلسه جامعه صنعت کفش با معاون امور اقتصادی و صنایع وزارت صنایع و معادن را مهمترین تحرک جامعه صنعت کفش برای حل مشکلات صنعتگران در سال جاری دانست.

در سالی که گذشت گروه صنعتی ملی و به تبع آن شرکت کفش ملی همچنان به خبرسازی خود در عرصه صنعت کفش ایران ادامه داد. انتشار اخباری مبنی بر تغییر کاربری فروشگاه‌های کفش ملی فعالان صنعت کفش کشور را نگران کرد، با این وجود مهرعلی زیوری که امسال به سمت مدیرعامل شرکت کفش ملی منصوب شد، بعداً تصریح کرد که هیچ برنامه‌ای برای تعطیلی یا تغییر کاربری فروشگاه‌های کفش ملی به بانک امیرکبیر وجود ندارد. فقط برنامه این است که فروشگاه‌های زیان‌ده و فروشگاه‌هایی که در مناطق کم‌جمعیت فعالیت می‌کنند تعطیل شده و به مناطق باجمعیت بیشتر منتقل شوند.

زیوری همچنین عنوان کرد که شرکت کفش ملی برای افزایش سهم خود در بازار داخلی برنامه‌ریزی کرده و حتی برای صادرات نیز فکری در سر دارد.

از سوی دیگر به اعتقاد بسیاری از صنعتگران کفش وضعیت شرکت کفش ملی در سال ۱۳۸۸ در مجموع خوب بوده و این شرکت به دور از حاشیه‌های همیشگی توانسته رابطه خوبی را نیز با تولیدکنندگان برقرار کند. مصاحبه با زیوری

سمینار مدیران مناطق کفش ملی و سمینار تامین‌کنندگان نیز امسال در شرایط مناسبی برگزار و در آن بر برنامه‌ریزی‌های جدید مدیریت مبنی بر تحقق اهداف سال ۸۸ به فروش ۴۰ میلیارد تومانی تاکید گردید.

وضعیت ملی بهبود یافت

در این بین شاید بتوان ورود رشته صنعت کفش به دانشگاه را شیرین‌ترین خبر برای فعالان این عرصه در سال ۱۳۸۸ دانست. اتفاقی که بعد از حدود ۱۵ سال تلاش رخ داد و در نهایت رشته صنعت کفش به عنوان یکی از رشته‌های دانشگاه جامع علمی کاربردی تثبیت شد و هم‌اکنون نیز دانشجویان در حال تحصیل در این رشته هستند.

اگرچه در ابتدا به دلیل برخی ناهماهنگی‌ها و نبود فرصت کافی برای اطلاع‌رسانی آغاز ترم نخست رشته صنعت کفش در دانشگاه جامع علمی کاربردی در اردیبهشت ماه برگزار نشد، اما در نهایت بعد از تلاش مسوولان ذی‌ربط و جامعه صنعت کفش همه چیز به خیر و خوشی گذشت و ترم نخست رشته صنعت کفش نیز پس از ثبت‌نام از متقاضیان برگزار شد.

ورود رشته صنعت کفش به دانشگاه شاید از این جهت مهم باشد که این اتفاق بعد از ۱۵ سال تلاش رخ داده است. اما باید گفت که دلیل مهمتری که باعث شده این اتفاق به یکی از اصلی‌ترین خبرهای صنعت کفش در سال ۱۳۸۷ تبدیل شود، این است که صنعت کشور هم‌اکنون به شدت از وجود نیروهای تحصیل کرده رنج

می‌برد و شاید ورود این صنعت به دانشگاه باعث ارتقای وضعیت علمی فعالان این صنعت شود. به خصوص این که صنعتگران کفش از اولویت بیشتری برای تحصیل در رشته کفش نسبت به افراد عادی برخوردارند. در ادامه حتی این امیدواری نیز وجود دارد که از اساتید خارجی نیز در تدریس برخی از دروس مربوط به صنعت کفش استفاده شود. اتفاقی که اگر رخ دهد می‌تواند موجب تغییر و تحولاتی بیشتری در صنعت کفش کشور شود. در این بین به ویژه از اساتید ایتالیایی نیز نام برده شد که در صورت فراهم شدن شرایط از آن‌ها برای تدریس در ایران دعوت می‌شود.

بر اساس آخرین گزارش‌های دریافتی دانشجویان نخستین دوره رشته کفش در دانشگاه صنایع و معادن به پایان پودمان اول خود رسیده و امتحانات خود را نیز پشت سر گذاشتند. با توجه به توافق نامه دانشگاه و جامعه صنعت کفش اولین جلسه کمیته اجرایی دانشگاه علمی - کاربردی در رشته کفش که به منظور نظارت بر اجرای صحیح فرآیند آموزش پیش‌بینی شده بود تشکیل و در این جلسه مدیر گروه رشته کفش در دانشگاه، معاون آموزش مرکز به عنوان نماینده دانشگاه و نماینده جامعه صنعت کفش در این کمیته سه نفره انتخاب شدند. این سازماندهی کمک می‌کند که مسائل فی ما بین دانشگاه و دانشجویان و جامعه در خصوص رشته کفش به صورت منظم‌تر مورد پیگیری قرار بگیرد. هم‌اکنون پودمان اول رشته کفش به پایان رسیده و قرار است از هشتم اسفند ماه سال جاری پودمان دوم این رشته نیز برگزار شود.

کاربرد دانش ریاضی در تحلیل؛ خوب و مفید است اما تمرکز و توجه منطق مسائل بهتر و مفیدتر است.

پیشنهاد افزایش حقوق ورودی کفش

یکی دیگر از اقدامات مهم جامعه صنعت کفش در سال جاری مربوط به ارایه پیشنهاد افزایش حقوق ورودی کفش به وزارت صنایع و معادن بود. حال باید دید آیا در شرایطی که وزیر بازرگانی مخالفت صریح خود را با هرگونه افزایش تعرفه اعلام کرده جامعه صنعت کفش به کمک وزارت صنایع و معادن می‌تواند پیشنهاد افزایش حقوق ورودی کفش را به سرانجام خوبی برساند.

وین هم خیرساز بود!

در همین حال شرکت کفش وین نیز توانست در سال جاری روزهای به نسبت خوبی را پشت سر بگذارد. به طوری که در سال جاری چند فروشگاه جدید این شرکت در تهران افتتاح و یا به طور کامل بازسازی و نوسازی شد تا مشخص شود که اجرای سیاست احیای فروشگاه‌های تعطیل شده وین طی ۱,۵ سال گذشته تا حدودی موفق بوده است. افتتاح این فروشگاه زمینه اشتغال بیش از ۶۰ نفر را فراهم کرد. همچنین بر اساس آخرین گزارش‌های دریافتی فروش نه ماهه شرکت کفش وین با رشد ۰,۹ درصدی زوجی و ۱۹,۹ درصدی ریالی مواجه شد. ضمن این که فروش شرکت کفش ملی نیز در آذر ماه سال جاری به ۳۶,۴ میلیارد ریال رسید که در مقایسه با مدت مشابه در سال ۱۳۸۷ حدود ۲۲ درصد افزایش را نشان داد. اما از چند ماه پیش شایعاتی در مورد قصد مدیریت وین برای تغییر کاربری فروشگاه‌های این شرکت شنیده شده است. یعنی دقیقا همان شایعاتی که در مورد کفش ملی نیز شنیده شد. هرچند بوذری - مدیرعامل کفش وین - در این باره گفت: واگذاری سهام شرکت وین و به تبع آن فروشگاه‌های این شرکت در راستای اجرای قانون ۴۴ بوده و قرار است سهام شرکت وین تا قبل از پایان سال جاری به خریدار متقاضی واگذار شود. مدیرعامل کفش وین در این باره افزود: نگرانی ما از اینجاست که شرکت وین و فروشگاه‌های آن به خریدار غیرصنعتی واگذار شود که ممکن است این کار باعث لطمه دیدن فعالیت شرکت وین و در نتیجه صنعت کفش کشور شود. وی همچنین با اشاره بر این که به عنوان مسوول شرکت کفش وین از واگذاری این شرکت به بخش خصوصی حمایت می‌کند وی اضافه کرد: امیدواریم واگذاری این شرکت به بخش خصوصی طوری انجام شود که لطمه‌ای به برند وین وارد نشود.

اما در مقطعی از سال جاری افزایش قیمت برخی از مواد اولیه صنعت کفش مانند روغن دی او پی مشکلاتی را برای تولیدکنندگان داخلی به وجود آورد. به طوری که نرخ ۱۳۵۰ تومان فروردین ماه به ۱۸۲۰ تومان در اواخر بهمن ماه رسید. در چنین شرایطی سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان نیز به تولیدکنندگان داخلی کفش برای کاهش قیمت محصولات خود فشار وارد کرد. چنین وضعیتی موجب نارضایتی و اعتراض بسیاری از تولیدکنندگان کفش و چرم مصنوعی شد.

در مورد قیمت مواد اولیه پی وی سی شرکت بازرگانی پتروشیمی ایران نیز در پاسخ به اعتراض تولیدکنندگان داخلی اعلام کرد که شعار همیشگی این شرکت همان مبنای قیمت‌گذاری بر پایه فوب منهای پنج درصد خلیج فارس است. بنابراین لحاظ کردن کاهش قیمت در فرآیند تعیین قیمت‌ها از سوی صنایع پایین‌دستی از وظایف سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان بوده؛ ضمن این‌که کاهش قیمت نفت در کاهش قیمت‌های همه محصولات پتروشیمی موثر نیست.

از سوی دیگر در سالی که گذشت، برخی از تولیدکنندگان داخلی نیز مجبور شدند پی وی سی مورد نیاز

خود را با قیمت بیشتر از بازار آزاد بخرند. این در حالیست که این ماده اولیه در بورس کالا عرضه می‌شود، اما تولیدکنندگان اعتقاد دارند که در بورس کالا هم دلال‌بازی می‌شود و افرادی به اسم تولیدکننده اقدام به خرید عمده پی وی سی کرده و عملاً دیگر چیزی برای تولیدکنندگان واقعی باقی نمی‌ماند و آن‌ها مجبورند نیاز خود را از بازار آزاد با قیمت بیشتر تأمین کنند.

همچنین در مهر ماه سال جاری بود که مکاتبات اعتراض‌آمیز تولیدکنندگان نسبت به احتمال افزایش تعرفه پی وی سی آغاز شد. در شرایطی که تقریباً همه تولیدکنندگان داخلی از پی وی سی استفاده می‌کنند، این تولیدکنندگان در نامه‌های اعتراضی جداگانه‌ای تأکید کردند که در صورت افزایش تعرفه پی وی سی قیمت نهایی کفش نیز افزایش یافته و این اتفاق در ادامه لطمات جبران ناپذیری را به صنعت کفش ایران وارد می‌کند.

آخرین خبرها حاکی از آنست که افزایش قیمت روغن دی او پی، پی وی سی و حتی الکل ادامه داشته و جامعه صنعت کفش نیز نسبت به این افزایش بی‌رویه قیمت با انتشار نامه‌ای اعتراض کرده است. آخرین نامه اعتراضی نیز به پتروشیمی اراک برای افزایش قیمت الکل به عنوان ماده اولیه دی او پی ارسال شد.

تغییر آن چنان شتابناک است که رهبران نمی‌توانند
امیدی به هم پائی با تحولات داشته باشند؛ چه
رسد به اینکه مسئولیت نوآوری بیش انداز را به
عهده بگیرند.

صادر کنندگان نمونه صنعت کفش

اتفاق خوش دیگری نیز که برای فعالان صنعت کفش کشور رخ داد انتخاب مجدد چند تن از فعالان صنعت کفش کشور به عنوان صادرکننده نمونه بود. بر این اساس دو تن از فعالان صنعت کفش کشور یعنی کفش پیام و کفش نهرین مورد تقدیر ویژه قرار گرفتند.

جلسات چرمی ها و کفشی ها

اما صنعت چرم نیز که ارتباط تنگاتنگی با صنعت کفش کشور دارد در سال جاری رخدادهای نسبتاً مهمی را تجربه کرد. امسال چند جلسه میان چرمی ها و کفشی برگزار و در یکی از جلسات پیشنهاد شد که قیمت چرم مورد استفاده در صنعت کفش حدود ۱۵ درصد کاهش یابد که این پیشنهاد با استقبال صنعت کفش نیز مواجه شد. البته به نظر می رسد افزایش قیمت یادشده چندان در سال جاری محقق نشد. بر اساس آخرین خبرهای دریافتی قیمت چرم رویه هم اکنون نسبت به اوایل سال جاری حدود ۱۰ درصد افزایش یافته که این موضوع قطعاً باعث افزایش قیمت تمام شده تولید کفش خواهد شد. از سوی دیگر امسال گروهی از فعالان صنعت چرم هند نیز به ایران سفر کرده و درباره همکاری های مشترک با همتایان ایرانی خود مذاکره کردند. این در شرایطی است که واردات بی رویه و غیرقانونی رویه کفش از هند طی ماه های اخیر شدت گرفته است. این رویه ها که کیفیت بسیار پایینی هم دارند، بیشتر برای کفش های پرسنلی، پوتین سربازی و ایمنی مورد استفاده قرار می گیرد. در همین حال واردات بی رویه رویه و چرم از هند به ایران دردسرهای زیادی را برای صنایع چرم کشور به وجود آورده؛ به طوری که بسیاری از واحدها در شهرک های صنعتی اطراف تهران با کمترین ظرفیت خود در حال فعالیت هستند.

تغییرات در بلا

علاوه بر ملی و وین شرکت کفش بلا هم در سال جاری خبرساز شد. این خبرسازی به ویژه در همین روزهای پایانی سال آشکارتر بود. به طوری که مدیرعامل شرکت پخش جمشید و مدیرعامل گروه صنعتی بلا تغییر کردند. حال فعالان صنعت کفش امیدوارند تا این تغییر و تحول مهم مثبت واقع شده و همکاری بین تولیدکنندگان و این شرکت بزرگ پخش بهتر از گذشته ادامه پیدا کند.

اما در سال ۱۳۸۸ کار تدوین سند راهبردی صنعت کفش ادامه یافت. در اسفند ماه سال ۱۳۸۷ بود که برای نخستین بار در ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز زمزمه‌های تدوین سند راهبردی صنعت کفش شنیده شد. بعداً وزارت صنایع و معادن و دفتر صنایع نساجی و پوشاک این وزارتخانه نیز از تدوین این سند استقبال کرد. البته قرار شد سند راهبردی صنعت کفش به همراه اسناد مربوط به صنایع نساجی، چرم و کیف تدوین شود. باید دید حال که سال ۱۳۸۸ بسر آمده کار تدوین سند راهبردی صنعت کفش چقدر پیشرفت داشته است. به نظر می‌رسد یکی از مهمترین بخش‌های مربوط به این سند بحث چگونگی مقابله با معضل قاچاق کفش به کشور باشد. شاید هم به همین دلیل بوده که ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز در این زمینه پیشقدم شده است. از سوی دیگر باید دید که سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران نیز که بسیاری از کارشناسان نسبت به عملکرد آن انتقاد زیادی را وارد می‌کنند در زمینه مبارزه با کفش‌های غیراستاندارد چه عملکردی را از خود نشان خواهد داد. این سازمان هم درگیر کار تدوین سند راهبردی صنعت کفش است. شواهد نشان می‌دهد که سازمان استاندارد تاکنون نتوانسته کار خاصی برای مقابله با هجوم کفش‌های قاچاق و بعضاً غیراستاندارد به

بازار داخلی انجام دهد. گمرک نیز از جمله دیگر نهادهای دست‌اندرکار تدوین سند راهبردی صنعت کفش است که البته عملکرد این سازمان نیز در بسیاری از موارد مورد سوال بوده و حال باید دید این سازمان آیا می‌تواند به وظایف خود در قبال حمایت از صنایع داخلی و به ویژه کفش عمل کند. شاید یکی از جنبه‌های اصلی این عمل کردن به وظیفه نیز کمک واقعی به تدوین سند راهبردی صنعت کفش باشد.

البته در این شرایط "جامعه صنعت کفش" نیز بیکار ننشسته و به کمک فعالان دانشگاهی و تشکیل کارگروه کفش توانست پیش نویس سند ملی راهبردی صنعت کفش را تنظیم و نسبت به تدوین بیانیه و رسالت و چشم انداز صنعت کفش ایران اقداماتی را جهت طرح در جلسات آتی کمیته نهایی سند راهبردی آماده کند. بر اساس آخرین گزارش‌های دریافتی به دعوت کمیته راهبردی سند ملی صنعت کفش و چرم کشور نخستین جلسه کمیسیون تلفیق در حوزه این صنایع در محل ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز تشکیل شد. در این جلسه مکانیزم تنظیم گزارش‌ها به صورت هماهنگ و یکنواخت شرح داده شده و سپس گزارش گروه کفش و چرم جداگانه برای اعضا خوانده شد و پس از بحث و بررسی در بخش اول گزارش که موضوع فرصت‌های دو صنعت بود جلسه به توافق رسید که امیدواریم در سال ۱۳۸۹ شاهد ادامه فعالیت‌ها به ویژه از سوی جامعه صنعت کفش برای نهایی شدن سند راهبردی صنعت کفش کشور باشیم.

محیط پیچیده امروزی اغلب نیازمند رویکردی تیمی برای حل مسئله است. این محیط مستلزم رهبرانی است که علاوه بر سایر ویژگی‌ها؛ در تقسیم قدرت گشاده دست باشند.

اما در شرایطی که صنعت کفش ایران همواره از داشتن ارتباط و همکاری با کشورهای صاحب سبک در این عرصه رنج برده، امسال انجمن کارآفرینان صنعت کفش تبریز به همراه شرکت شهرک‌های صنعتی آذربایجان شرقی تفاهم‌نامه‌ای را با مرکز آموزش تحقیق و توسعه کفش استانبول امضا کرد که این امیدواری وجود دارد که این تفاهم‌نامه زمینه‌های همکاری میان صنعت کفش ایران و ترکیه را افزایش دهد. در تفاهم‌نامه امضا شده میان طرف ایرانی و ترکی همچنین بر همکاری‌های دوجانبه در زمینه‌های آموزش در صنعت کفش تاکید شده است. همچنین قرار شد مرکز کنترل کیفیت ترکیه خدمات خود را با سازوکار آسان‌تری در اختیار تولیدکنندگان ایرانی قرار دهد. برگزاری سمینارها و نمایشگاه‌های مشترک نیز از جمله دیگر مواردی بود که دو طرف روی آن‌ها تفاهم کردند. حال باید دید این تفاهم‌نامه تا چه حد اجرایی خواهد شد. نکته جالب اینجاست که پیشتر احمد خادم - رییس انجمن کارآفرینان صنعت کفش تبریز - هشدار داده بود که در سال ۱۳۸۸ کفش‌های ترک جای کفش‌های چینی را در بازار تبریز خواهند گرفت. وی با اشاره به این که تبریز از قطب‌های صنعت کفش در ایران به شمار می‌رود، در عین حال تاکید کرده بود که دو رقیب سرسخت چین و ترکیه سهم قابل توجهی از بازار کفش تبریز را قبضه کرده‌اند و برآورد می‌شود که حتی سهم کفش‌های ترک در بازار تبریز طی سال ۱۳۸۸ بیشتر هم شود. با این وجود بسیاری از فعالان صنعت کفش کشور اعتقاد دارند که هیچ کشوری نمی‌تواند جای چین را در بازار کفش ایران بگیرد و فقط در این بین کفش‌های ترک می‌توانند بخشی از سهام بازار ایران را به خود اختصاص دهند که در این شرایط مشکلات صنعتگران داخلی قوز بالای قوز می‌شود!

صادرات افزایش یافت

از سوی دیگر بر اساس آخرین آمار گمرک ایران در ۹ ماهه سال ۱۳۸۸ صادرات انواع کفش از کشور از لحاظ وزن و ارزش به ترتیب ۳,۹ و ۱۲,۳ درصد افزایش یافت. این در حالیست که واردات قانونی کفش نیز در همین مدت از نظر وزن و ارزش به ترتیب ۲۸,۷ و ۳۷,۲ درصد افزایش یافت. بر این اساس در ۹ ماهه امسال حدود ۱۱ میلیون و ۸۳۶ هزار کیلوگرم کفش از کشور به ارزش ۶۵ میلیون و ۲۵۷ هزار دلار صادر شد. در همین مدت زمان واردات کفش به کشور نیز به حدود یک میلیون و ۴۶۲ هزار تن به ارزش حدود شش میلیون و ۱۰ هزار تن رسید. همچنین رشد شاخص بهای کفش مصرفی در دوازده ماهه منتهی به آذر ماه سال جاری در مقایسه با مدت مشابه در سال گذشته به رقم ۱۰,۸ درصد رسید که نشان از تداوم کاهش رشد این شاخص داشت. این شاخص در سال گذشته در همین ماه عدد ۲۲,۳ درصد بود. این شاخص از ۲۲,۵ درصد در فروردین ماه امسال به ۱۳,۴ درصد در پایان شهریور ماه و ۱۰,۸ درصد در پایان آذر ماه رسید.